

Zadání závěrečné seminární práce CJJ08 *Historický vývoj češtiny*, CJA041 *Historická mluvnice češtiny*, CJBB133 *Historická mluvnice češtiny – překlenovací seminář* (jaro 2021)

Seminární práci je nutno odevzdat nejpozději do **15. 7. 2021**, a to jak v ISu (odevzdávací), tak e-mailem na kosek@phil.muni.cz. Zároveň je s odevzdáním nutné přihlásit se na nejbližší příští zkušební termín. **Jsou vypsány čtyři termíny.**

Nejlépe do **28. 5. 2021 (avšak nejpozději do 4. 6. 2021)** je nutno e-mailem konzultovat podoby rekonstruovaných fonologických forem. Nelze odevzdat práci bez e-mailové konzultace rekonstruovaných fonologických forem s vyučujícím.

1. Rozbor staročeského textu

Chrestomatie k vývoji českého jazyka (13.-18. století) – dostupná na webu Národní digitální knihovny: <https://ndk.cz>.

Každý student má zadáno jedno čtyřverší z *O smrti kněze žateckého a Od Hostivíta, od Děpolda*, s. 64–66.

Rozbor kopíruje strukturu, kterou mají analýzy *Od Bořivojě, prvního křesťanského kniežete nahrané* do ISu (studijní materiály).

2. Transkripce

Podle pravidel novočeského pravopisu při zachování jazykových charakteristik staré češtiny.

3. Překlad

Všechny staročeské slovníky dostupné na *Vokabuláři webovém*:

<https://vokabular.ujc.cas.cz/>

4. Rozbor

Postupuje po jednotlivých slovech obsažených v textu. Ve výkladových částech je nutno použít vlastní výklad – **budou uznány jen takové výklady, které budou vzhledem k popisovanému jevu relevantní.** Cílem je, aby se student v teorii dobře orientoval a dokázal vždy vystihnout podstatné informace. **Není možno vkopírovat pasáže z učebnic.**

4.1 Určení morfologických vlastností,

- ze slovníku jsou uvedeny základní morfologické charakteristiky (u substantiv nominativ a genitiv, u adjektiv a rodových zájmen maskulinum, femininum a neutrum, u sloves infinitiv, 1. a 2. os. sg.),
- určení slovnědruhové příslušnosti,
- u flektivních slovních druhů určení všech gramatických kategorií a flexe (např. jmenný kmen, typ zájmenné deklinace, složená deklinace, u sloves slovesná třída, také vždy nutno uvést vzory).

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/130625/monography.pdf>

4.2 Rekonstrukce fonologického vývoje 5 vybraných slov od praslovanštiny do současné doby, včetně dialektů

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/131101/monography.pdf>

4.2.1 Stanovení výchozího praslovanského stavu na základě etymologických slovníků. V eprezenčce dostupné:

Jiří Rejzek: *Český etymologický slovník*.

<https://kic.ics.muni.cz/e-prezencka.cgi?sysno=000018455>

Václav Machek: *Etymologický slovník jazyka českého*.

<https://kic.ics.muni.cz/e-prezencka.cgi?sysno=000030105>

Rekonstruované tvary je nutné dopředu do 4. 6. 2021 konzultovat s vyučujícím e-mailem.

4.2.2 Vývoj zvukové stavby slova postupuje podle relativní chronologie od nejstarších změn po nejmladší. U každé změny je uveden

- název změny,
- chronologie změny,
- příčiny změny,
- průběh změny, příp. nářeční rozšíření změny.

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/131101/monography.pdf>

4.3 Rekonstrukce morfologického vývoje 5 vybraných slov od praslovanštiny do současné doby, včetně dialektů

- změny flektivních forem (pádové změny, změny osobních koncovek, např. genitiv-akuzativ, akuzativ-nominativ apod.),

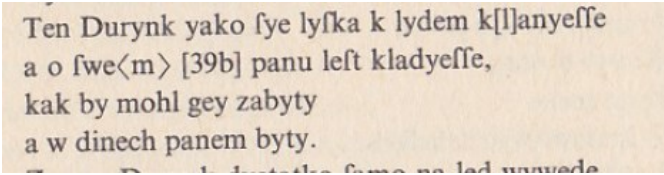
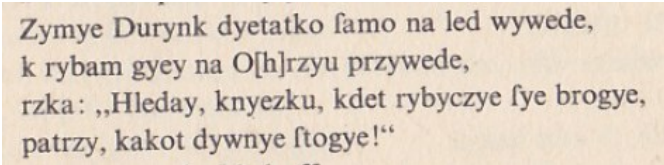
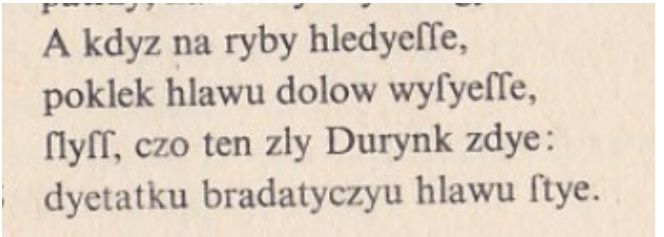
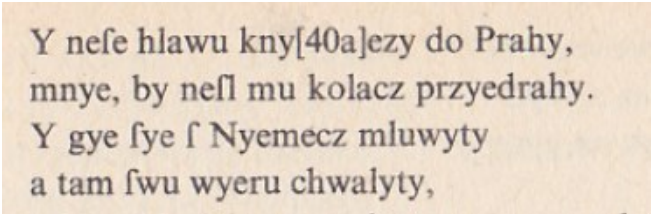
- vývoj gramatických kategorií (jejich zánik, vznik, modifikace, např. duál, jednoduché minulé časy nebo jmenné tvary adjektiv),
- vývoj morfologických konstrukcí (opisné pasivum, opisné futurum apod.).

<https://digilib.phil.muni.cz/data/handle/11222.digilib/130625/monography.pdf>

Zadání textových úryvků pro jednotlivé studenty zapsané do předmětu v podzimním semestru 2021

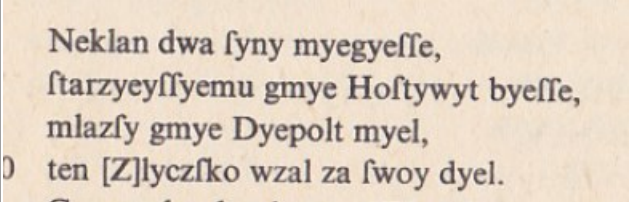
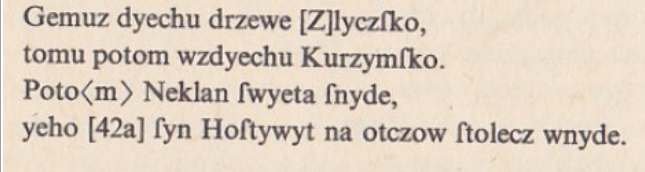
O smrti kněze žateckého a Od Hostivíta, od Děpolta, s. 64–66.

		potvrzeno	konzultace rekonstrukcí	
1.	CJJ08			<p>s. 64, verš 4–5</p> <p>Bartoníková, Tereza 502441</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> fye, knyzezye, wzwyedyew, mladeho, czlowyeka <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> uwaza, Wlaftyflawa, wzwyedyew, oftawyl, fyna</p>
2.	CJJ08			<p>s. 64, verš 6–9</p> <p>Bartošová, Kristýna 494401</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> gho, rzka, fye, otczie, dobreho <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> mu, ukaza, chowaty, rzka, Rozpomynay</p>
3.	CJJ08			<p>s. 64, verš 10–13</p> <p>Bednářová, Iva 494540</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> knyezetete, fweho, bud, wladarz, byeffe <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> knyezetete, fweho, bud, byeffe, z mladu</p>

4.	CJJ08			<p>Klodwigová, Taňa 502013</p> <p>s. 64, verš 14–17</p> <p>rekonstrukce fonologického vývoje: fye, lydem, klanyeffe, mohl, byti rekonstrukce morfologického vývoje: Ten, klanyeffe, o panu, mohl by, zabyty</p>
5.	CJJ08			<p>Lindnerová, Lucie 498663</p> <p>s. 64, verš 18–21</p> <p>rekonstrukce fonologického vývoje: Zymye, na Ohrzyu, rzka, Hleday, fye rekonstrukce morfologického vývoje: Zymye, wywede, gey, rzka, knyezku</p>
6.	CJA041			<p>Martynus, Piotr 516881</p> <p>s. 64, verš 22–25</p> <p>rekonstrukce fonologického vývoje: hledyeffe, hlauw, dolow, zly, bradatyczyu rekonstrukce morfologického vývoje: hledyeffe, poklek, flyff, czo, ten</p>
7.	CJBB13 3			<p>Mezníková, Gabriela 444379</p> <p>s. 65, verš 26–29</p> <p>rekonstrukce fonologického vývoje: do Prahy, nefl, przyedrahy, fwu, wyeru rekonstrukce morfologického vývoje: nefe, nefl by, mu, przyedrahy, chwalyty</p>
8.	CJJ08			<p>Navrátilová, Lenka 494088</p> <p>s. 65, verš 30–33</p>

					<p>rzka: „Ya fem memu knyeczyu wyeren byl, p<ro>to fem mu wzdy myl byl. Tobye chczy byty wyeren wycze. Ale ze fem flychal mluwyecze:</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> rzka, memu, knyeczyu, wyeren, flychal <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> memu, byl fem, mu, wycze, mluwyecze</p>
9.	CJJ08			<p>Oppitzová, Michaela 498756</p>	<p>s. 65, verš 34–37</p> <p>Kto chce w domu fkody zbyty, neday gyfkrzye uhlem byty.“ Rzka to, wynye z podpazdye hlawu, yakz gyu byeffe ftal, yeftye krwawu. [40b]</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> Kto, zbyty, neday, uhlem, hlawu, gyu <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> w domu, neday, byty, byeffe ftal, krwawu</p>
10.	CJJ08			<p>Pašková, Simona 474413</p>	<p>s. 65, verš 38–41</p> <p>„Tot Wlaftyflawowa fyna hlawa, p<ro> nyehoz smrt bude tobye flawa. Byt byl doffel muzfkeho ftawu, mnohy by myel krwawu hlawu.</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> smrt, muzfkeho, myel, mnohy, hlawu <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> Wlaftyflawowa, fyna, pro nyehoz, bude, By(t) byl doffel</p>
11.	CJJ08			<p>Podsedníková, Eva 502428</p>	<p>s. 65, verš 42–45</p> <p>Zaplatyfl my, fwemu, hrdynye, dada my Postoloprty k dyedynye!“ Kdyz vflyffye knyecz rzyecz gyeho, kaza Durynka fwazaty zleho,</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> fwemu, hrdynye, vflyffye, rzyecz, zleho <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> fwemu, dada, vflyffye, gyeho, fwazaty</p>
12.	CJJ08			<p>Straková, Diana 501957</p>	<p>s. 65, verš 46–49</p>

					<p>rzka: „Tobye fem yeho zabyty nekazal, ale cznye fem tobye chowaty przykazal. Gyuz wyzyu, ze dobre nebludy, blazen yeft, ktoz czyzo[41a]zemczye dobrym fudy.</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> rzka, przykazal, wyzyu, ktoz, czyzozemczye <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> nekazal fem, chowaty, wyzyu, dobre, yeft</p>
13.	CJA041			<p>Šeráková, Helena 463635</p>	<p>s. 65, verš 50–53</p> <p>Tobye fem yeho kazal ftrzyeczy, procz fy fmyel knyzyety hlawu ftyety? Tu tobye chcyu w Czechach czest vczynty: fwu fye ruku mufyff obyefyty,</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> ftrzyeczy, knyzyety, hlawu, fye, ruku <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> ftrzyeczy, proc(z), knyzyety, chcyu vczynty, fwu</p>
14.	CJA041			<p>Štěpán, Vojtěch 483518</p>	<p>s. 65, verš 58–61</p> <p>Vzryew Durynk, ze fšyrffye rady neny, zwoly sobye obyeffeny. Kdyz dyeffe Durynk f hradu, wecze: „Ach, kak fem myel nemudru radu!</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> Vzryew, fšyrffye, obyeffeny, dyeffe, myel <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> Vzryew, neny, zwoly, (l) hradu, nemudru</p>
15.	CJJ08			<p>Trávníčková, Monika 333680</p>	<p>s. 65–66, verš 62–65</p> <p>Mnye, by [41b] my bylo w Czechach dyedyny myety, gyuff mufyfu na drzyewe wyfyety.“ Blyz v Prahy na gyedney nywe obyeffy fye fam Durynk na gywe.</p> <p><u>rekonstrukce fonologického vývoje:</u> bylo, myety, na drzeywe, Prahy, myel <u>rekonstrukce morfologického vývoje:</u> mnye, byly by, mufyfu, na gyedney, obyeffy</p>
16.	CJJ08			<p>Zikmund, Jakub 498281</p>	<p>s. 66, verš 67–70</p>

					 <p>rekonstrukce fonologického vývoje: dwa, gmye, byeffe, wzal, za fwoy rekonstrukce morfologického vývoje: dwa, syny, myegyeffe, gmye, ten</p>
17.	CJJ08			Ženožičková, Adriana 498176	s. 66, verš 71–74 <p>rekonstrukce fonologického vývoje: dyechu, drzewe, Kurzymfko, fyn, (na) otczow rekonstrukce morfologického vývoje: fwyeta, snyde, yeho, fyn, (na) otczow</p>